

**PRAVILNIK
ZA TARIFNU METODOLOGIJU
I TARIFNE POSTUPKE ZA DJELATNOST
DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE**

Na temelju članka 16. stavak (3), članka 21. stavak (1) točka 4) i članka 22. točka 7) i točka 11) Zakona o električnoj energiji U Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 66/13), članka 10. stavak (1) točka d), članka 11. stavak (1) točka g) i točka k) i članka 23. stavak (1) i stavak (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 24/14), članka 32. stavak (1) i članka 44. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 29/14), članka 1. i članka 34. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi (Službene novine Federacije BiH, broj 57/12 i 71/14) Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK, na redovitoj sjednici održanoj godine usvojila je

Nacrt

PRAVILNIK ZA TARIFNU METODOLOGIJU I TARIFNE POSTUPKE ZA DJELATNOST DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Pravilnika)

Predmet Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke za djelatnost distribucije električne energije (u daljnjem tekstu: Pravilnik) je utvrđivanje:

- a) kriterija za priznavanje opravdanih rashoda i prihoda, te potrebnog prihoda Operatora distribucijskog sustava, kao i troškova za nabavu električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka imatelja dozvole za djelatnost distribucije električne energije,
- b) izračunavanja marginalnih troškova distribucijskog kapaciteta po naponskim razinama,
- c) način pokretanja i vođenja tarifnog postupka,
- d) pravila i postupaka alokacije odobrenog potrebnog prihoda na kategorije i grupe potrošnje po tarifnim elementima,
- e) tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.

Članak 2. (Ciljevi Pravilnika)

Ciljevi Pravilnika su:

- a) utvrđivanje tarifa za korisnike distribucijskog sustava, kojima se osigurava objektivno, transparentno i nediskriminirajuće korištenje distribucijske mreže.
- b) omogućiti poticaj razvoja distribucijskog sustava,
- c) uspostavljanje javnog, učinkovitog i ekonomičnog tarifnog postupka.

Članak 3. (Definicije)

Definicije termina koji se koriste u Pravilniku, uključujući i one iz Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon), Poslovnika o radu FERK-a i drugih pravila i propisa FERK-a su sljedeće:

„**Alokacija troškova**“ znači raspodjelu troškova distribucije, distribucijskih gubitaka, prijenosa, NOSBiH-a i pomoćnih usluga na tarifne elemente i na kategorije i grupe potrošnje.

„**Bilanca energetske potrebe Federacije BiH**“ znači plan koji donosi Vlada Federacije BiH, kojim se predviđa proizvodnja, nabava, isporuka i potrošnja energije i energenata u Federaciji BiH tijekom jedne godine.

„**Distribucija**“ znači razvođenje električne energije putem sredjenaponske i niskonaponske distribucijske mreže s ciljem isporuke kupcima, ali ne uključuje opskrbu.

„**Distribucijski sustav**“ znači infrastrukturu (SN vodovi, transformatorske stanice i NN mreža) potrebnu za distribuciju električne energije.

„**Dugoročni marginalni trošak distribucijskog kapaciteta**“ znači godišnji prihod potreban za nadoknadu ukupnih izdataka u najekonomičnijem kapitalnom ulaganju radi osiguranja dodatnog kapaciteta distribucijskog sustava.

„**Elektroenergetska bilanca ODS**“ znači godišnji plan preuzimanja električne energije i snage sa sustava prijenosa, drugih distribucija i plan preuzimanja električne energije i snage od proizvođača koji imaju izravan pristup distribucijskom sustavu, po naponskim razinama, uključujući i gubitke električne energije po naponskim razinama, kao i plan isporuke električne energije u druge sustave i krajnjim kupcima.

„**Gubitci električne energije u distribuciji**“ znače razliku između ukupno preuzete i ukupno isporučene električne energije unutar distribucijskog sustava, tijekom odgovarajućeg vremenskog razdoblja.

„**Istovremeno vršno opterećenje**“ znači opterećenje kupca, grupe kupaca ili kategorije potrošnje postignuto u vremenu vršnog opterećenja elektroenergetskog sustava.

„**Krivulja opterećenja**“ znači krivulju satnih razina opterećenja tijekom dnevnog, tjednog, mjesečnog ili godišnjeg vremenskog razdoblja, izrađen na osnovi podataka preuzetih s intervalnih brojila.

„**Licencirana sredstva**“ znače stalna (materijalna i nematerijalna) sredstva kojima se obavlja elektroprivredna djelatnost distribucije, za čije obavljanje je potrebna dozvola

FERK-a.

„**Neistovremeno vršno opterećenje**“ znači maksimalno opterećenje grupe kupaca ili kategorije potrošnje, ostvareno neovisno o istovremenom vršnom opterećenju elektroenergetskog sustava.

„**Obračunska stopa godišnje naknade za povrat ulaganja**“ znači godišnju stopu kojom se diskontira iznos investicijskog ulaganja, kako bi se utvrdio godišnji iznos prihoda, potrebnog kako bi se ulaganje nadoknadilo.

„**Odobreni potreban prihod**“ znači iznos prihoda koji je FERK odobrio, a koji je potreban ODS-u za pokrivanje opravdanih rashoda nastalih obavljanjem djelatnosti distribucije električne energije.

„**Operator distribucijskog sustava**“ (u daljnjem tekstu: ODS) znači pravnu osobu koja posjeduje dozvolu za djelatnost distribucije i mjerodavna je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak elektrodistribucijske mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.

„**Ponderirana prosječna stopa povrata**“ znači stopu povrata na potrebna neto stalna sredstva i trajna obrtna sredstva za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije koju odobrava FERK prema strukturi izvora iz kojih se financira (vlasnički i pozajmljeni kapital) i koja se primjenjuje za određivanje tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.

„**Regulatorni kontni plan**“ znači dokument koji donosi FERK i koji služi za računovodstvene evidencije i izradu financijskih izvješća elektroprivrednih djelatnosti.

„**Regulatorna osnovica**“ znači odobreni iznos sredstava za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije čiji je iznos jednak zbroju neto sadašnje vrijednosti stalnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava, isključujući donirana sredstva.

„**Tarifni elementi**“ znače obračunske veličine na temelju kojih se utvrđuju tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava. Tarifni elementi su: obračunska snaga, aktivna električna energija, jalova električna energija i mjerno mjesto kupca.

„**Tarifni stavovi**“ znače jedinične cijene za tarifne elemente, koji se primjenjuju na kategorije i grupe potrošnje.

DIO DRUGI - TARIFNA METODOLOGIJA

POGLAVLJE I. NAČELA I CILJEVI TARIFNE METODOLOGIJE

Članak 4.

(Ciljevi tarifne metodologije)

Cilj tarifne metodologije je određivanje tarifnih stavova koji su:

- a) ekonomski opravdani, nediskriminirajući, utemeljeni na objektivnim kriterijima i određeni na transparentan način,
- b) utemeljeni na opravdanim troškovima rada i održavanja, zamjene, izgradnje, rekonstrukcije vodova i postrojenja, te troškovima amortizacije i poreza, uzimajući u obzir i odobreni iznos povrata, sukladno neophodnim investicijama iz planova

razvitka i izgradnje distribucijske mreže i troškovima nabave električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka.

Članak 5.
(Primjena tarifne metodologije)

- (1) Ova tarifna metodologija se primjenjuje na djelatnost distribucija električne energije koju obavlja ODS.
- (2) Tarifnom metodologijom se propisuje način određivanja: potrebnog prihoda za ODS, troškova nabave električne energije za pokrivanje distribucijskih gubitaka i tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.
- (3) Alokacija odobrenog potrebnog prihoda ODS-a na kategorije i grupe potrošnje vrši se na temelju neistovremenog vršnog opterećenja kategorija i grupa potrošnje i na temelju analize marginalnih troškova.

Članak 6.
(Analiza prihoda i rashoda)

- (1) FERK vrši analizu prihoda i rashoda kako bi se mogao utvrditi potreban prihod za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Prilikom analize prihoda i rashoda FERK može koristiti izvješća neovisnog revizora i revizorskih institucija koje su zakonom ovlaštene za obavljanje revizije, a koje ODS treba dostaviti FERK-u.
- (3) Prilikom analize i odobravanja prihoda i rashoda FERK može koristiti usporedne analize (*benchmarking*) istih ili sličnih elektroprivrednih društava.
- (4) ODS je obvezan dostaviti FERK-u svu zatraženu dokumentaciju, podatke i informacije, sukladno Zakonu, Regulatornom kontnom planu, Pravilniku za izvještavanje i drugim propisima i pravilima FERK-a.
- (5) Ukoliko ODS ne raspolaže zahtijevanim podacima, obvezan je izvršiti procjenu istih. U suprotnom FERK zadržava pravo procjene podataka koristeći iskustvenu praksu, dostupne podatke i informacije iz okruženja.

POGLAVLJE II. POTREBAN PRIHOD

Članak 7. (Osnove potrebnog prihoda)

- (1) Potreban prihod se utvrđuje za djelatnost distribucije električne energije s ciljem utvrđivanja tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.
- (2) Kao osnova za utvrđivanje potrebnog prihoda koriste se podatci o odobrenim prihodima i rashodima, te sredstvima i izvorima sredstava iz bazne godine, kao i analize zahtijevanih prihoda i rashoda, te sredstava i izvora sredstava i njihovi dokazi.
- (3) Podnositelj zahtjeva, sve podatke koji ulaze u izračun potrebnog prihoda, treba usuglasiti s Bilancom elektroenergetskih potreba Federacije BiH, usvojenom od Vlade Federacije BiH, koja je temeljni dokument za izračun tarifa.

Članak 8. (Bazna godina)

- (1) Bazna godina je referentna godina u odnosu na koju se vrši utvrđivanje i odobravanje potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Podatke o prihodima i rashodima i regulatornoj osnovici bazne godine predstavljaju prihodi i rashodi i regulatorna osnovica odobreni od FERK-a u posljednjem provedenom tarifnom postupku za djelatnost distribucije električne energije.

Članak 9. (Određivanje potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije)

- (1) Potreban prihod ODS-a utvrđuje se na način da se ukupni rashodi, uvećani za povrat na kapital potreban za financiranje regulatorne osnovice i porez na dobit umanje za ostale prihode, koji su nastali korištenjem licenciranih sredstava distribucijskog sustava.

$$PP_D = U_R + POV + P_D - OP \quad (1)$$

gdje su:

PP_D - potreban prihod ODS-a,

U_R - ukupni rashodi ODS-a,

POV - iznos povrata na regulatornu osnovicu,
P_D - porez na dobit,
OP - ostali prihodi.

- (2) Ukupni rashodi ODS-a predstavljaju opravdane poslovne rashode i opravdane ostale rashode poslovanja, i izračunavaju se prema formuli:

$$U_R = PR + OR \quad (2)$$

gdje su:

U_R - ukupni rashodi ODS-a
PR - opravdani poslovni rashodi
OR - opravdani ostali rashodi

Poslovni rashodi ODS-a predstavljaju opravdane troškove rada i održavanja i opravdane troškove amortizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava.

$$PR = T_{RiO} + A \quad (3)$$

T_{RiO} - opravdani troškovi rada i održavanja
A - opravdani troškovi amortizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstva

- (3) Prihod od naknade za priključenje krajnjih kupaca na distribucijsku mrežu smatra se odbitnom stavkom prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda za djelatnost distribucije električne energije.

Članak 10.

(Rashodi djelatnosti distribucije električne energije)

- (1) Prilikom pokretanja tarifnog postupka ODS u svom zahtjevu prikazuje planirane rashode poslovanja.
- (2) Troškovi aktivnosti poduzetih na smanjenju jalove električne energije u distribucijskom sustavu, ukoliko su dokumentirani, bit će predmet analize, a na temelju rezultata analize će se utvrditi njihova opravdanost i uključivanje u odobreni potrebnii prihod.
- (3) Troškove za nadoknadu gubitaka električne energije u distribucijskom sustavu odobrava FERK sukladno članku 21. ovog Pravilnika.
- (4) FERK vrši analizu i odobravanje svih rashoda uključenih u odobreni potrebnii prihod djelatnosti distribucije električne energije.

Članak 11.
(Poslovni rashodi)

Poslovni rashodi ODS-a predstavljaju opravdane troškove rada i održavanja i opravdane troškove amortizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava.

- a) Troškovi rada i održavanja uključuju troškove rada i održavanja, koji su neophodni ODS-u u obavljanju djelatnosti distribucije električne energije, a u koje su uključeni:
- Materijalni troškovi (utrošene sirovine i materijal, utrošena energija i gorivo, utrošeni pričuvni dijelovi, otpis sitnog inventara, HTZ, ambalaže i autogume).
  - Troškovi plaća i ostalih primanja uposlenika i drugih fizičkih osoba (troškovi plaća, troškovi naknada plaća, troškovi za službena putovanja i putni troškovi uposlenika, troškovi ostalih primanja, naknada i materijalna prava uposlenika, troškovi naknada članovima odbora, povjerenstva i sl., troškovi naknada ostalim fizičkim osobama – intelektualne i osobne usluge).
  - Troškovi proizvodnih usluga (troškovi usluga izrade i dorade učinaka, troškovi prijevoznih usluga, troškovi usluga održavanja i zaštite treće osobe, troškovi zakupnina i najamnina, troškovi sajmovi u zemlji i inozemstvu, troškovi reklame i sponzorstva, usluge istraživanja i razvitka, troškovi razvitka koji se ne kapitaliziraju).
  - Nematerijalni troškovi (troškovi neproizvodnih usluga, troškovi reprezentacije, troškovi premije osiguranja, troškovi platnog prometa, troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga, troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina na teret pravne osobe, troškovi doprinosa, članarina i drugih davanja, ostali nematerijalni troškovi, ostali razni troškovi poslovanja).
  - Troškovi rezerviranja (troškovi rezerviranja za rizike u jamstvenom roku, troškovi rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, troškovi rezerviranja za zadržane kaucije i depozite, troškovi rezerviranja za restrukturiranja poduzeća, troškovi rezerviranja za naknade i druge beneficije uposlenika, troškovi rezerviranja po započetim sudskim sporovima, troškovi ostalih dugoročnih rezerviranja).
- (b) Trošak amortizacije predstavlja postupno smanjivanje vrijednosti nekog sredstva tijekom promatranog vremenskog razdoblja i obračunava se godišnje prema postupku predviđenim zakonom.
- Trošak amortizacije, kod određivanja potrebnog prihoda, dobiva se

primjenom izabrane metode amortizacije utvrđene u računovodstvenim politikama elektroprivrednog društva, koja će na najrealniji način prikazivati stvarno trošenje i uporabu stalnih sredstava koja se koriste za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, uz primjenu odgovarajućih amortizacijskih stopa i vijeka trajanja stalnih sredstava.

- Trošak amortizacije jednak je trošku amortizacije stalnih sredstava aktivnih na početku godine, uvećanih za troškove amortizacije sredstava koja će biti aktivirana u godini određivanja tarifa, te umanjenim za trošak amortizacije sredstava koja će biti rashodovana u godini određivanja tarifa.
- Troškovi amortizacije se računaju po sljedećoj formuli:

$$A = A_{PS} + A_{TP} - A_{RS} \quad (4)$$

gdje su :

- A - trošak amortizacije stalnih sredstava u godini određivanja tarifa,
  - A_{PS} - trošak amortizacije stalnih sredstava aktivnih na početku godine,
  - A_{TP} - trošak amortizacije stalnih sredstava koja će biti aktivirana u godini određivanja tarifa,
  - A_{RS} - trošak amortizacije stalnih sredstava koja će biti rashodovana u godini određivanja tarifa.
- U trošak amortizacije uključuje se i iznos amortizacije za sredstva dobivena bez naknade (donirana sredstva).

Članak 12.

(Ostali rashodi poslovanja)

- (1) Prilikom utvrđivanja potrebnog prihoda ODS-a u isti mogu biti uključeni i ostali rashodi poslovanja za koje FERK procjeni kako su opravdani.
- (2) Kod utvrđivanja potrebnog prihoda u ostale rashode poslovanja ne uključuju se:
  - kazne koje izriču nadležna tijela,
  - kaznene i zatezne kamate koje proistječu iz nepravodobnog izvršavanja obveza iz zaključenih ugovora ili obveza na temelju dažbina,
  - rashodi od šteta iz prethodnog razdoblja za koje je utvrđeno kako su nastale zbog neprihvatljivih propusta elektroprivrednog društva kao posljedica nemara ili grube nepažnje,
  - drugi rashodi ukoliko FERK procjeni kako nisu nastali u cilju obavljanja djelatnosti distribucije električne energije.
- (3) Rashodi od kamata po kreditima neće se razmatrati kroz ostale rashode poslovanja, već će se oni u potreban prihod uključiti kroz povrat na pozajmljena sredstva.

Članak 13.
(Regulatorna osnovica)

- (1) Regulatorna osnovica (RO) sastoji se od nabavne vrijednosti stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava koja su angažirana na obavljanju djelatnosti distribucije električne energije i upravljanju distribucijskim sustavom, umanjene za akumuliranu amortizaciju (neto vrijednost stalnih sredstava), uvećane za vrijednost trajnih obrtnih sredstava potrebnih za redovito poslovanje i vrijednost sredstava u pripremi koja će biti aktivirana tijekom godine određivanja tarifa.
- (2) Regulatorna osnovica predstavlja iznos sredstava na koja se primjenjuje ponderirana prosječna stopa povrata.
- (3) U slučaju da je u okviru ODS-a izvršena revalorizacija stalnih sredstava tj. usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti s tržišnom vrijednošću stalnih sredstava, neto vrijednost stalnih sredstava se priznaje u iznosu tržišne ili fer vrijednosti, umanjene za akumuliranu amortizaciju i to samo za ona sredstva koja služe za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (4) Iz regulatorne osnovice se isključuju stalna sredstva koja će biti rashodovana tijekom godine određivanja tarifa.
- (5) U vrijednost regulatorne osnovice ne uključuju se donirana sredstva. ODS je obvezan voditi ažurnu evidenciju o svim sredstvima koja su primljena bez naknade, fer vrijednosti tih sredstava, podatke o pripadajućem trošku amortizacije doniranih sredstava, podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti, otpisu i rashodovanju istih.
- (6) Regulatorna osnovica za obračun povrata na sredstva angažirana u vršenju djelatnosti distribucije električne energije određuje se na sljedeći način:

$$RO = NV_{SS} - AA - D_{SS} + TOS \quad (5)$$

gdje su:

RO - regulatorna osnovica koju odobrava FERK,

NV_{SS} - nabavna vrijednost stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava,

AA - akumulirana amortizacija stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava

D_{SS} - sadašnja vrijednost doniranih stalnih sredstava,

TOS - trajna obrtna sredstva.

- (7) Iznos neto amortiziranih stalnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava razmatra i utvrđuje FERK.
- (8) Neto amortizirana vrijednost stalnih sredstava dobije se tako što se od nabavne vrijednosti stalnih sredstava oduzmu akumulirana amortizacija i akumulirani gubici od umanjenja vrijednosti stalnih sredstava.
- (9) Stalna sredstva su sredstva koja po svojoj prirodi imaju vijek trajanja dulji od

trenutačnog računovodstvenog razdoblja (godine dana) i koja se koriste u radu ODS-a. U stalna sredstva ODS-a koja čine regulatornu osnovicu uključuju se materijalna i nematerijalna stalna sredstva (osim *goodwill* kao nematerijalnog sredstva).

- (10) Akumulirana amortizacija jednaka je zbroju vrijednosti godišnjih troškova amortizacije od početka korištenja sredstva.
- (11) Trajna obrtna sredstva su sredstva koja se koriste u tekućem razdoblju i čini ih zbroj minimalno neophodnih zaliha materijala i pričuvnih dijelova, inventara, potraživanja od kupaca i novčanih sredstava potrebnih za podmirenje tekućih obveza.
- (12) U regulatornu osnovicu mogu biti uključena samo ona stalna sredstva i trajna obrtna sredstva koja se koriste za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije.
- (13) ODS dostavlja FERK-u registar osnovnih sredstava.
- (14) FERK procjenjuje potrebu za revizijom i obim revizije regulatorne osnovice u cilju određivanja tarifa.

Članak 14.

(Ponderirana prosječna stopa povrata)

- (1) Ponderirana prosječna stopa povrata (PPSP) je ponderirani trošak pozajmljenog kapitala i vlasničkog kapitala. U postupku određivanja potrebnog prihoda ova stopa se primjenjuje na regulatornu osnovicu. Utvrđuje se u iznosu koji je jednak zbroju udjela vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu, pomnoženog s cijenom (troškom) vlasničkog kapitala i udjela pozajmljenog kapitala (kratkoročni i dugoročni dugovi) u ukupnom kapitalu, pomnoženog s cijenom (troškom) pozajmljenog kapitala.
- (2) Stopa povrata na vlasnički kapital prije oporezivanja određuje se na način koji odražava specifični rizik poslovanja ODS-a, kao i uvjete pribavljanja kapitala na financijskom tržištu u godini određivanja tarifa.
- (3) Ponderirana stopa povrata na pozajmljeni kapital je ponderirana prosječna kamatna stopa na kredite (dugoročne i kratkoročne kredite) prema stanju u poslovnim knjigama ODS-a. FERK određuje jesu li pozajmljena sredstva za financiranje poslovanja uzimana racionalno i obazrivo, te sukladno tome odobrava ili ne odobrava iznos stope financiranja duga na pozajmljeni kapital.
- (4) Ponderirana prosječna stopa povrata računa se na sljedeći način:

$$PPSP_{NO} = s_{VK} * VK + s_{PK} * (1 - p) * PK \quad (6)$$

gdje su:

- $PPSP_{NO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK,
- S_{VK} - stopa povrata na vlasnički kapital koju odobrava FERK,
- VK - udio vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu (vlasničkom i pozajmljenom),
- S_{PK} - ponderirana stopa povrata na pozajmljeni kapital, koju odobrava FERK,
- PK - udio pozajmljenog kapitala u ukupnom kapitalu (vlasničkom i pozajmljenom),
- $S_{PK} * (1-p)$ - ponderirana stopa povrata nakon oporezivanja, stvarni trošak pozajmljenog kapitala koji odobrava FERK
- p - zakonski određena stopa poreza na dobit.

- (5) U razdoblju dok tržište kapitala u FBiH nije još dovoljno razvijeno, FERK će svojom odlukom određivati stopu povrata na vlasnički kapital.
- (6) Prilikom utvrđivanja udjela vlasničkog kapitala u ukupnom kapitalu iznos vlasničkog kapitala se umanjuje za iznos realiziranog revalorizacijskog viška.

Članak 15. (Odobreni povrat)

Odobreni iznos povrata uključen u odobren potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije se računa na sljedeći način:

$$POV = RO * PPSP_{NO} \quad (7)$$

gdje su:

- POV - iznos povrata na regulatornu osnovicu,
- RO - regulatorna osnovica koju odobrava FERK,
- $PPSP_{NO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK.

Članak 16. (Porez na dobit)

Porez na dobit priznaje se u iznosu utvrđenom umnoškom iznosa povrata prije oporezivanja i zakonske porezne stope na dobit, te se dobije na sljedeći način:

$$P_D = PPSP_{PO} * RO * p \quad (8)$$

$$PPSP_{PO} = \frac{PPSP_{NO}}{1 - p} \quad (9)$$

$$P_D = \frac{PPSP_{NO}}{1-p} * RO * p \quad (10)$$

gdje su:

P_D - iznos poreza na dobit kojeg odobrava FERK,

$PPSP_{PO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata prije oporezivanja koju odobrava FERK,

$PPSP_{NO}$ - ponderirana prosječna stopa povrata nakon oporezivanja koju odobrava FERK,

RO - regulatorna osnovica,

p - zakonski određena stopa poreza na dobit.

Članak 17. (Ostali prihodi)

- (1) Ostali prihodi su prihodi nastali korištenjem licenciranih sredstava i predstavljaju odbitnu stavku tijekom utvrđivanja potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije.
- (2) Kod utvrđivanja ostalih prihoda od licenciranih sredstava, uključenih u regulatornu osnovicu, FERK uzima u obzir odobrenje u baznoj godini za svaku vrstu prihoda, strukturu sredstava uključenih u regulatornu osnovicu i pripadajuće rashode, kao i druge činjenice koje mogu utjecati na visinu ostvarenih ostalih prihoda od licenciranih sredstava u godini za koju se utvrđuju tarife.
- (3) Ostali prihodi su:
  - poslovni prihodi (prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe ili učinaka, ostali poslovni prihodi),
  - financijski prihodi (financijski prihodi od povezanih pravnih osoba, prihodi od kamata, pozitivne tečajne razlike, prihodi od učinka valutne klauzule, prihodi od udjela u dobiti zajedničkih ulaganja, ostali financijski prihodi),
  - ostali prihodi i dobitci (dobitci od prodaje stalnih sredstava, dobitci od prodaje investicijskih nekretnina, dobitci od prodaje biološke imovine, dobitci od prodaje udjela u kapitalu, dobitci od prodaje materijala, viškovi, naplaćena otpisana potraživanja, otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi),
  - prihodi na temelju usklađivanja vrijednosti (prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava, prihodi od usklađivanja vrijednosti materijalnih sredstava, prihodi od usklađivanja vrijednosti investicijskih

nekretnina za koje se obračunava amortizacija, prihodi od usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava za koje se obračunava amortizacija, prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha, prihodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih financijskih plasmana i ostali prihodi od usklađivanja vrijednosti),

- prihodi od povećanja vrijednosti stalnih sredstava (povećanje vrijednosti investicijskih nekretnina koje se ne amortiziraju, povećanje vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortiziraju, povećanje vrijednosti ostalih stalnih sredstava koja se ne amortiziraju),
- učinci promjena računovodstvenih politika i ispravaka greški iz ranijih iz ranijih godina (prihodi iz osnova promjena računovodstvenih politika, prihodi iz osnova ispravaka grešaka iz ranijih razdoblja).

Članak 18. (Sredstva u pripremi)

- (1) Prilikom izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije, FERK će odobriti uključenje u regulatornu osnovicu određenog iznosa sredstava u pripremi, ako će ta sredstva biti aktivirana tijekom godine određivanja tarifa.
- (2) Pri utvrđivanju regulatorne osnovice FERK će ocjenjivati svako ulaganje u stalna sredstva za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije s gledišta opravdanosti, izvodljivosti i ciljeva koji se ulaganjem postižu, uzimajući u obzir uvjete, okolnosti i dostupne informacije u razdoblju donošenja odluke o investiciji.
- (3) FERK će vršiti analize na temelju podataka o ostvarenim investicijama ODS-a u prethodne tri godine i na temelju toga će razmatrati planirana investicijska ulaganja za godinu za koju se određuju tarife i uključiti eventualni iznos sredstava u pripremi u regulatornu osnovicu.

Članak 19. (Elektroenergetska bilanca djelatnosti distribucije električne energije)

- (1) ODS je obvezan dostaviti FERK-u plan preuzimanja električne energije i snage sa sustava prijenosa, drugih distribucija i plan preuzimanja električne energije i snage od proizvođača koji imaju izravan pristup distribucijskom sustavu, po naponskim razinama, uključujući i gubitke električne energije po naponskim razinama, kao i plan isporuke električne energije u druge sustave i krajnjim kupcima.

- (2) Elektroenergetska bilanca ODS-a je usuglašena s Bilancom energetske potrebe Federacije BiH i NOSBiH-om.

POGLAVLJE III - GUBITCI ELEKTRIČNE ENERGIJE U DISTRIBUCIJSKOM SUSTAVU

Članak 20.

(Gubitci u distribucijskom sustavu)

- (1) ODS je prilikom dostavljanja dokumentacije u svrhu tarifnog postupka, obvezan dostaviti FERK-u elaborate i izvješća o ukupnim gubicima u distribucijskom sustavu, po naponskim razinama s procjenom udjela tehničkih i netehničkih gubitaka.
- (2) ODS je obvezan pratiti i izračunavati gubitke električne energije po naponskim razinama, te iste sukladno Pravilniku o izvještavanju dostavljati FERK-u.
- (3) FERK će analizirati elaborate i izvješća iz stavka (1) ovog članka, te će uzimajući u obzir specifične karakteristike svakog distribucijskog sustava i nabavu električne energije za pokrivanje istih odobriti iznose troškova za nadoknadu gubitaka električne energije.
- (4) U cilju smanjenja tehničkih i netehničkih gubitaka električne energije ODS pri podnošenju zahtjeva za izmjenu tarifa, mora dostaviti operativni plan za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka s određenim vremenskim okvirima.

Članak 21.

(Troškovi za nadoknadu distribucijskih gubitaka)

- (1) ODS će električnu energiju potrebnu za pokrivanje distribucijskih gubitaka nabavljati po tržišnim načelima.
- (2) Pri odobrenju ovoga troška FERK će voditi računa o tome da ODS nabavlja električnu energiju na ekonomičan i učinkovit način u cilju odabira ekonomski najpovoljnije ponude.
- (3) Prilikom odobravanja troškova za nadoknadu distribucijskih gubitaka FERK će se rukovoditi operativnim planom iz članka 20. stavak (4) ovog Pravilnika za smanjenje tehničkih i netehničkih gubitaka i sukladno tome korigirati troškove za nadoknadu distribucijskih gubitaka.

POGLAVLJE IV. KATEGORIJE I GRUPE POTROŠNJE KORISNIKA DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

Članak 22. (Kategorije potrošnje)

- (1) Prema naponskoj razini na mjestu preuzimanja električne energije i prema načinu potrošnje električne energije krajnji kupci koji koriste distribucijski sustav se razvrstavaju u sljedeće kategorije potrošnje:
- a) krajnji kupci koji električnu energiju preuzimaju na 35 kV naponu,
  - b) krajnji kupci koji električnu energiju preuzimaju na 10 kV naponu,
  - c) kategorije krajnjih kupaca koje električnu energiju preuzimaju na 0,4 kV naponu su:
    - kućanstva** - predstavlja potrošnju električne energije u stambenim zgradama, individualnim stambenim objektima, garažama i zajedničkim prostorijama stambenih zgrada, individualnim objektima za odmor,
    - javna rasvjeta** - potrošnja električne energije za rasvjetu ulica, trgova, mostova, cestovnih tunela, pješačkih prijelaza, spomenika, uređaja za signalizaciju i ostalu rasvjetu na javnim mjestima,
    - ostala potrošnja** - predstavlja svu ostalu potrošnju električne energije na 0,4 kV naponu, koja se ne svrstava u kategoriju potrošnje kućanstva i javne rasvjete.
- (2) Krajnji kupac kod koga se mjerenje vrši na naponu nižeg reda, odnosno višeg, od mjesta preuzimanja, svrstava se u kategoriju potrošnje ovisno o naponskoj razini na mjestu preuzimanja električne energije, s tim da se preuzete količine korigiraju za gubitke u transformaciji.

Članak 23. (Grupe potrošnje)

- (1) U okviru pojedinih kategorija potrošnje određuju se grupe potrošnje korisnika distribucijskog sustava prema:
- a) načinu mjerenja aktivne energije i snage,
  - b) specifičnoj namjeni objekta,
  - c) vršnom opterećenju,
  - d) odobrenoj vršnoj snazi.
- (2) Grupe potrošnje predlaže ODS u svom prijedlogu tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava.
- (3) Na temelju analiza, FERK može odlučiti, u okviru navedenih kategorija i grupa

potrošnje, izvršiti promjene ili uvesti dodatne grupe.

- (4) ODS može predložiti uvođenje, ukidanje ili izmjenu bilo koje grupe potrošnje unutar kategorije potrošnje, ali ne može izvršiti promjenu bez odobrenja FERK-a.

POGLAVLJE V. TARIFNI ELEMENTI

Članak 24. (Tarifni elementi)

Tarifni elementi su:

- a) **Obračunska snaga (kW)** – snaga koja se obračunava krajnjem kupcu u obračunskom razdoblju na način utvrđen člankom 25. ovog Pravilnika,
- b) **Preuzeta električna energija:**
  - 1) aktivna električna energija (kWh) - količina aktivne električne energije utrošene u određenom razdoblju,
  - 2) jalova električna energija (kVArh) - količina prekomjerno preuzete jalove električne energije u određenom razdoblju.
- c) **Mjerno mjesto krajnjeg kupca** - element u svezi s održavanjem priključka, očitanjem i servisiranjem i verifikacijom mjernih uređaja, obradom podataka kupca, obračunom, fakturiranjem i naplatom.

Članak 25. (Obračunska snaga)

- (1) Obračunska snaga je tarifni element izražen u kW (kilovatima), a određuje se za odgovarajuće obračunsko razdoblje (mjesec), na jedan od sljedećih načina:
  - a) mjerenjem vršnog opterećenja, ukoliko krajnji kupac posjeduje mjerni uređaj,
  - b) na osnovi maksimalnog opterećenja iz dodijeljene krivulje opterećenja za mjerna mjesta koja nemaju ugrađena intervalna brojila.
- (2) Izmjereno vršno opterećenje je najveće prosječno ostvareno 15-minutno opterećenje u obračunskom razdoblju.
- (3) Maksimalno opterećenje iz dodijeljene krivulje opterećenja predstavlja najveće prosječno satno opterećenje u obračunskom razdoblju.
- (4) Prilikom obračuna iznosa za obračunsku snagu uzima se vrijednost vršnog opterećenja iz stavka (2) ili maksimalno opterećenje iz stavka (3) ovog članka, koje

je postignuto u vrijeme primjene većih dnevnih tarifnih stavova (ukoliko tarifnim dizajnom budu utvrđeni veći i manji tarifni stavovi tijekom dana).

- (5) FERK može odlučiti kako se dio ili ukupni troškovi u svezi sa snagom preračunavaju u troškove električne energije za pojedine kategorije i grupe potrošnje.

Članak 26.

(Aktivna električna energija)

- (1) Aktivna električna energija je tarifni element izražen u kWh (kilovatsatima) i mjeri se mjernim uređajem kod svakog krajnjeg kupca.
- (2) Svaki krajnji kupac priključen na elektroenergetski sustav obavezan je imati mjerni uređaj, a vrstu i karakteristike mjernog uređaja određuje ODS sukladno Općim uvjetima za isporuku električne energije i Pravilniku o mjernom mjestu krajnjeg kupca.

Članak 27.

(Jalova električna energija)

- (1) Jalova električna energija je tarifni element izražen u kVArh (kilovarsatima) i mjeri se mjernim uređajem.
- (2) Krajnjim kupcima se obračunava i naplaćuje samo prekomjerno preuzeta jalova električna energija.
- (3) Prekomjerno preuzeta jalova električna energija je pozitivna razlika između stvarno preuzete jalove električne energije (kVArh) i jalove električne energije koja odgovara faktoru snage $\cos \varphi = 0,95$, odnosno to je jalova električna energija koja prelazi 33% od preuzete aktivne električne energije.

Članak 28.

(Mjerno mjesto krajnjeg kupca)

- (1) Mjerno mjesto krajnjeg kupca je tarifni element vezan za jednog kupca, odnosno za svako pojedinačno mjerno mjesto, ukoliko krajnji kupac ima više mjernih mjesta.
- (2) Troškovi djelatnosti distribucije električne energije koji su vezani za mjerno mjesto krajnjeg kupca su: održavanje priključka, očitavanje, održavanje i servisiranje verifikacija mjernih uređaja, fakturiranje, obračun i naplata.

POGLAVLJE VI. TARIFNI STAVOVI

Članak 29.

(Raspodjela potrebnog prihoda)

- (1) Raspodjela potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na kategorije i grupe potrošnje vrši se na temelju neistovremenog vršnog opterećenja kategorija i grupa potrošnje i na temelju analize marginalnih troškova. Potreban prihod djelatnosti distribucije električne energije se može raspodijeliti na tarifne elemente: obračunska snaga i/ili aktivna električna energija i/ili mjerno mjesto krajnjeg kupca.
- (2) Raspoređeni dio potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije na tarifni element mjerno mjesto krajnjeg kupca ne prelazi 10%.

Članak 30.

(Neistovremena opterećenja kategorija i grupa potrošnje)

- (1) Podatke o neistovremenim opterećenjima kategorija i grupa potrošnje ODS prikuplja iz krivulja opterećenja za kategorije kupaca s intervalnim mjerenjem i zamjenskih krivulja opterećenja za kategorije i grupe potrošnje koji nemaju obvezu ugradnje intervalnih brojila, te iste dostavlja FERK-u.
- (2) Vrijednosti neistovremenih vršnih opterećenja kategorija i grupa potrošnje koriste se kao ulazni podatci za izračunavanje prihoda po marginalnom trošku distribucijskog kapaciteta za određenu kategoriju i grupu potrošnje.

Članak 31.

(Analiza marginalnih troškova)

- (1) Analiza marginalnih troškova u djelatnosti distribucije električne energije koristi se kako bi se utvrdio odnos i relativni udio tarifnih elemenata u svezi s kategorijama i grupama potrošnje. Na temelju analize marginalnih troškova obračunati troškovi se raspoređuju posebno po naponskim razinama: 35 kV, 10 kV i 0,4 kV. Analiza ne utječe na iznos potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije, ali utječe na raspodjelu potrebnog prihoda na kategorije i grupe potrošnje i koristi se kao smjernica za određivanje tarifa.
- (2) Povećanje kapaciteta uvjetovano je rastom potrošnje u razdobljima vršnog opterećenja sustava. Potrebno povećanje raspoloživog kapaciteta, radi zadovoljenja potražnje u razdoblju vršnog opterećenja je osnova za izračunavanje marginalnog troška kapaciteta. Marginalni trošak distribucijskog kapaciteta je trošak izgradnje i aktiviranja dodatnog distribucijskog kapaciteta, uključujući fiksne troškove rada i održavanja, prouzročen porastom opterećenja u distribucijskom sustavu.

- (3) Marginalni trošak distribucijskog kapaciteta je referentna vrijednost za alokaciju troškova radi utvrđivanja tarifnih stavova za tarifni element „obračunska snaga“.
- (4) Marginalni trošak distribucijskog kapaciteta predstavlja troškove povezane sa kapacitetom svih transformatorskih stanica, nadzemnih i podzemnih vodova distribucijske mreže da prenesu dodatnu količinu energije na sve točke preuzimanja u trenutku neistovremenog vršnog opterećenja dane kategorije potrošnje.
- (5) Investicije u izgradnju kapaciteta potrebnih za podmirenje dodatnog opterećenja distribucijskog sustava mogu se odrediti na osnovi projekata razvitka distribucijskih sustava.
- (6) Projekti razvitka daju podatke o projekciji povećanja opterećenja distribucijskog sustava po naponskim razinama i ukupnim ulaganjima potrebnim da se opterećenje podmiri.
- (7) Iz ovih podataka izvodi se funkcija porasta troškova ulaganja u odnosu na povećanje distribucijskog kapaciteta. Nagib ove funkcije je vrijednost dodatnih troškova distribucijskog kapaciteta.
- (8) Cijena izgradnje, uključujući fiksne troškove rada i održavanja, koji omogućavaju napajanje dodatnog opterećenja po naponskim razinama, svodi se na neto sadašnju vrijednost godišnjeg potrebnog prihoda, obračunskom stopom godišnje naknade za povrat ulaganja NPU, u svrhu nadoknade troškova ulaganja tijekom uporabnog vijeka distribucijskog postrojenja i/ili vodova.
- (9) Marginalni trošak distribucijskog kapaciteta računa se odvojeno po naponskim razinama 35 kV, 10 kV i 0,4 kV.

$$MT_{Dk35} = \frac{\Delta I}{\Delta D_{K35}} * NPU_{35} \quad (11)$$

$$MT_{Dk10} = \frac{\Delta I}{\Delta D_{K10}} * NPU_{10} \quad (12)$$

$$MT_{Dk0,4} = \frac{\Delta I}{\Delta D_{K0,4}} * NPU_{0,4} \quad (13)$$

gdje su:

- MT_{Dk} - marginalni trošak distribucijskog kapaciteta,
- ΔI - dodatno ulaganje u distribucijski kapacitet,
- ΔD_K - dodatni distribucijski kapacitet.

- (10) Marginalni trošak distribucijskog kapaciteta za svaku naponsku razinu predstavlja zbroj marginalnih troškova kapaciteta od najviše naponske razine na kojoj se električna energija preuzima iz prijenosne mreže do mjesta isporuke kupcu (MT_K -kumulativni marginalni trošak distribucijskog kapaciteta).
- (11) Ukoliko ODS ne raspolaže pouzdanim podacima za izradu prethodne analize, FERK može odobriti primjenu alternativne metode za izračun marginalnog troška distribucijskog kapaciteta, koja umjesto vrijednosti investicijskog ulaganja koristi neto amortiziranu vrijednost osnovnih sredstava distribucijskog sustava.

- (12) Na osnovi neto amortizirane vrijednosti osnovnih sredstava distribucijskog sustava, grupiranih po naponskim razinama, određuje se jedinična vrijednost distribucijskog kapaciteta. Ta vrijednost se na isti način diskontira i svodi na godišnji iznos kako bi se ulaganje nadoknadilo tijekom preostalog životnog vijeka sredstva.
- (13) Prihod po marginalnom trošku distribucijskog kapaciteta za određenu kategoriju i grupu potrošnje je umnožak kumulativnog marginalnog troška i vršnog opterećenja te kategorije i grupe potrošnje (neistovremeno vršno opterećenje).

$$PMT_{Dk} = \sum_{j=1}^n MT_{KDkj} * P_{Vj} = \sum_{j=1}^n PMT_{Dkj} \quad (14)$$

gdje su:

PMT_{Dk}

- prihod po marginalnom trošku distribucijskog kapaciteta,

MT_{KDkj}

- kumulativni marginalni trošak distribucijskog kapaciteta naponske razine, $j=1,2,3,\dots,n$,

PMT_{Dkj}

- prihod po marginalnom trošku distribucijskog kapaciteta j-te kategorije i grupe potrošnje $j=1,2,3,\dots,n$

P_{Vj}

- neistovremeno vršno opterećenje j-te kategorije i grupe potrošnje, $j=1,2,3,\dots,n$.

- (14) Iz odnosa potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije koji se odnosi na distribucijski kapacitet (prihod djelatnosti distribucije električne energije umanjen za prihod alociran na tarifni element mjerno mjesto kupca) i prihoda po marginalnom trošku distribucijskog kapaciteta dobiva se koeficijent usklađenja.

$$k = \frac{PP_{DK}}{PMT_{DK}} \quad (15)$$

gdje su:

k - koeficijent usklađenja,

PP_{DK} - potrebni prihod djelatnosti distribucije električne energije koji se odnosi na distribucijski kapacitet,

PMT_D - prihod po marginalnim troškovima distribucijskog kapaciteta.

- (15) Primjenom koeficijenta usklađenja [k] na prihod po marginalnim troškovima distribucijskog kapaciteta PMT_{Dkj} za pojedine kategorije i grupe potrošnje, dolazi se do potrebnog prihoda PP_{Dkj} te kategorije i grupe potrošnje.

$$PP_{Dkj} = k * PMT_{Dkj} \quad (16)$$

gdje su:

PP_{Dkj} – potreban prihod distribucijskog kapaciteta j-te kategorije i grupe
potrošnje $j = 1, 2, 3, \dots, n$

k – koeficijent usklađenja

PMT_{Dkj} – prihod po marginalnom trošku distribucijskog kapaciteta j-te kategorije
i
grupe potrošnje $j=1, 2, 3, \dots, n$,

- (16) Tarifu/cijenu za distribucijski kapacitet određene kategorije i grupe potrošnje dobivamo kao odnos potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije koji se odnosi na distribucijski kapacitet j-te kategorije i grupe potrošnje i ukupnog zbroja pojedinačnih vršnih snaga svih kupaca unutar j-te kategorije i grupe potrošnje.

$$c_{Dkj} = \frac{PP_{Dkj}}{\sum_{i=1}^m P_{Vji}} \quad (17)$$

gdje su:

c_{Dkj} - tarifa za distribucijski kapacitet j-te kategorije i grupe potrošnje,

P_{Vji} - vršno opterećenje i-tog kupca j-te kategorije i grupe potrošnje, $i = 1, 2, 3, \dots, m$ - i-ti kupac unutar j-te kategorije potrošnje.

- (17) Alokacija potrebnog prihoda djelatnosti distribucije električne energije koji se odnosi na distribucijski kapacitet se vrši na temelju tarifnog elementa obračunska snaga, međutim može se koristiti alternativna metoda alokacije na temelju tarifnih elementa: obračunska snaga i/ili aktivna električna energija.

Članak 32.

(Određivanje tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava)

- (1) Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava primjenjuju se za obračun i fakturiranje usluge korištenja distribucijske i prijenosne mreže kupcima čiji su objekti priključeni na distribucijsku mrežu radi nadoknade troškova korištenja distribucijske mreže (troškova distribucije i troška distribucijskih gubitaka) i prijenosne mreže (troškova prijenosa, troškova prijenosnih gubitaka, troškova rada NOSBiH-a, troškova usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete jalove električne energije).
- (2) Svi korisnici distribucijskog sustava moraju plaćati uslugu korištenja mreže (prijenosne i distribucijske - ukupna mrežarina), koja je određena tarifnim stavovima

za korisnike distribucijskog sustava.

- (3) Usluga korištenja distribucijske mreže može se sastojati iz dijela koji se odnosi na tarife za distribucijski kapacitet i gubitke u distribucijskom sustavu kojima se pokrivaju troškovi: rada i održavanja, upravljanja i vođenja distribucijskog sustava, razvitka distribucijskog sustava, te pokrivanja gubitaka električne energije u distribucijskom sustavu u iznosu koji odobrava FERK, a na kategorije i grupe potrošnje se alociraju putem tarifnih elemenata aktivna električna energija i/ili obračunska snaga (KM/kWh i/ili KM/kW) i dijela koji se odnosi na tarifu za mjesečnu naknadu (KM), kojom se pokrivaju troškovi vezani za održavanje priključka, očitavanje i servisiranje i verifikacija mjernih uređaja, a na kategorije i grupe potrošnje se u pravilu alociraju preko tarifnog elementa mjerno mjesto kupca, ali se mogu alocirati i preko tarifnih elemenata aktivna električna energija i/ili obračunska snaga (KM/kWh i/ili KM/kW).
- (4) Usluga korištenja mreže (prijenosne i distribucijske - ukupna mrežarina) uz navedeno u stavku (3) ovog članka obuhvaća i tarife prijenosa, rada NOSBiH-a i sistemskih usluga utvrđenih od DERK-a. Troškovi prijenosa i rada NOSBiH-a priznaju se u iznosu utvrđenom na temelju jedinične cijene usluga prijenosa i rada NOSBiH-a, koje je utvrdio DERK i elektroenergetske bilance za godinu za koju se utvrđuju tarife. Troškovi sistemskih usluga obračunavaju se na temelju tarife i načina koji propiše DERK.
- (5) Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava se mogu diferencirati ovisno o dobu dana i sezonama, a kriteriji za diferenciranje se određuju na temelju analize opterećenja i potrošnje po naponskim razinama i kategorijama potrošnje.

DIO TREĆI - TARIFNI POSTUPAK

Članak 33. (Opće odredbe)

FERK propisuje temelje pokretanja i vođenja tarifnog postupka koji su neophodni kako bi FERK ispunio svoje obveze sukladno Zakonu i Poslovniku o radu.

Članak 34. (Početak tarifnog postupka)

- (1) Tarifni postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva za pokretanje tarifnog postupka FERK-u od ODS-a ili na vlastitu inicijativu FERK-a.

- (2) Tarifni postupak se može pokrenuti radi promjene potrebnog prihoda uslijed promjene jedne ili više komponenti potrebnog prihoda.
- (3) Zahtjev za pokretanje tarifnog postupka se podnosi na propisanom obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika i nalazi se u prilogu Pravilnika.
- (4) FERK razmatra zahtjev za pokretanje tarifnog postupka samo ukoliko je zahtjev potpun i sadrži dokaze navedene u stavku (5) ovog članka.
- (5) Zahtjev za pokretanje tarifnog postupka je potpun kada su uz ovaj zahtjev podneseni svi traženi dokumenti, uplaćena jednokratna naknada za obradu zahtjeva i kada je podnositelj zahtjeva dao izjavu pod punom kaznenom i materijalnom odgovornošću kako su svi podatci dostavljeni u postupku, istiniti i točni. Izjava o točnosti dostavljenih podataka sastavni je dio Pravilnika i nalazi se u prilogu ovog Pravilnika.
- (6) U roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za pokretanje tarifnog postupka, FERK u pisanom obliku obavještava podnositelja zahtjeva o nedostatku zahtjeva. Ukoliko u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva FERK ne obavijesti podnositelja zahtjeva, smatrat će se kako je isti od početka bio uredan.
- (7) Pregled potrebnih dokumenata koje treba dostaviti uz zahtjev za pokretanje tarifnog postupka sadržan je u Pravilniku o izvještavanju.
- (8) Ukoliko je podnositelj zahtjeva za pokretanje tarifnog postupka, sukladno Pravilniku o izvještavanju, prethodno podnio FERK-u bilo koju dokumentaciju i propisane obrasce, uz zahtjev podnosi potvrdu FERK-a o primitku dokumenta.
- (9) U tarifnom postupku koji je pokrenut na vlastitu inicijativu FERK-a, ODS je obvezan u roku koji odredi FERK, dostaviti dokumente, podatke i informacije, koje FERK od njega zatraži.
- (10) Podnositelj zahtjeva za pokretanje tarifnog postupka je obvezan dokazati činjenice na kojima temelji svoj zahtjev, što ne isključuje pravo FERK-a za izvođenjem i drugih dokaza koji su bitni za odlučivanje.

Članak 35.

(Sadržaj zahtjeva za pokretanje tarifnog postupka)

Zahtjev za pokretanje tarifnog postupka i privitci uz isti moraju biti izrađeni sukladno Pravilniku o izvještavanju i ovom Pravilniku.

Članak 36.
(Obavijest za javnost)

- (1) ODS koji je podnio zahtjev za pokretanje tarifnog postupka sukladno ovom Pravilniku je obvezan obavijestiti korisnike distribucijskog sustava o podnesenom zahtjevu putem ispostavljene fakture/računa.
- (2) Obavijest iz stavka (1) ovog članka sadrži:
  - a) postotak predložene promjene tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava za svaku kategoriju i grupu potrošnje,
  - b) predloženi datum početka primjene izmijenjenih tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava,
  - c) pravo korisnika distribucijskog sustava u traženju informacije u svezi sa sadašnjim i predloženim tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava.
- (3) U slučaju da je korištenje distribucijske mreže regulirano ugovorom o opskrbi električnom energijom, krajnjim kupcima električne energije obavijest iz stavka (2) ovog članka dostavlja putem računa njihov opskrbljivač nakon što je obavješten od ODS-a.
- (4) FERK objavljuje obavijest za javnost na način definiran pravilima FERK-a, nakon što je zahtjev za pokretanje tarifnog postupka zaprimljen kao potpun.

Članak 37.
(Vođenje tarifnog postupka)

- (1) FERK vodi tarifni postupak i odlučuje na način utvrđen ovim Pravilnikom, Poslovníkom o radu FERK-a i Pravilnikom o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi.
- (2) Kada se zahtjev za pokretanje tarifnog postupka, odnosno odluka FERK-a kojom FERK na vlastitu inicijativu pokreće tarifni postupak, temelji na izmjeni jedne ili više komponenti koje utječu na potreban prihod i nastale zbog odluka koje donose nadležna tijela i institucije BiH, Federacije BiH, županija i općina, a koje je ODS obvezan primjenjivati, FERK neće održavati formalnu raspravu.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka FERK objavljuje obavijest o pokretanju tarifnog postupka bez održavanja formalne rasprave i nacrt rješenja u kojem poziva javnost i određuje rok za dostavljanje komentara na predloženi nacrt.
- (4) FERK može i u slučajevima iz stavka (2) ovog članka odlučiti održati formalnu raspravu ukoliko ocijeni kako je to potrebno.

Članak 38.

(Razmatranje zahtjeva za pokretanje tarifnog postupka)

- (1) Zahtjev za pokretanje tarifnog postupka bit će razmatran sukladno metodologiji utvrđenoj ovim Pravilnikom.
- (2) Na temelju prikupljenih dokaza FERK:
  - a) razmatra sve rashode i prihode dostavljene kao temelj zahtijevanom potrebnom prihodu, te prihvaća, odbija ili prilagođava bilo koju stavku koja nije opravdana,
  - b) razmatra cjelokupna sredstva koja su predložena da budu dio regulatorne osnovice, te prihvaća, odbija ili prilagođava vrijednost bilo kojeg od tih sredstava,
  - c) prihvaća, odbija ili prilagođava svaku veličinu ili analizu korištenu za proračun zahtijevanog potrebnog prihoda,
  - d) prihvaća predložene tarife ili ih prilagođava na odgovarajući način.

Članak 39.

(Donošenje rješenja)

- (1) Nakon formalne rasprave, FERK razmatra Izvješće voditelja postupka kao i komentare koje su strane u postupku dostavile na izvješće, zasnivajući svoju odluku na činjenicama i dokazima iz pisanog izvješća, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka.
- (2) Ukoliko se tarifni postupak vodio bez održavanja formalne rasprave, FERK razmatra komentare javnosti dostavljene u svezi s obavijesti iz članka 37. stavak (3) ovog Pravilnika.
- (3) FERK na redovitoj sjednici u obliku rješenja, odobrava potreban prihod koji utvrđuje na temelju opravdanih troškova obavljanja djelatnosti distribucije električne energije.
- (4) Rješenje se donosi u pisanom obliku i sadrži obrazloženje temelja za postupanje po svim bitnim pitanjima, pozivajući se na iznesene činjenice i dokaze.
- (5) FERK rješenje dostavlja stranama u postupku i objavljuje na internetskoj stranici i oglasnoj ploči FERK-a, a izreku u Službenim novinama Federacije BiH.

Članak 40.

(Donošenje odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava)

- (1) Nakon donošenja rješenja iz članka 39. ovog Pravilnika, FERK posebnom odlukom, na redovitoj sjednici donosi tarifne stavove za korisnike distribucijskog sustava.
- (2) FERK može na vlastitu inicijativu, pokrenuti analizu primjene tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava, te može izmijeniti odluku o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava i donijeti nove tarifne stavove za korisnike distribucijskog sustava.
- (3) Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava će biti važeći u roku koji odredi FERK, a u suprotnom isti će se primjenjivati do donošenja nove odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava.
- (4) Odluku o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava FERK objavljuje na internetskoj stranici i oglasnoj ploči, a izreku u Službenim novinama Federacije BiH.

Članak 41.

(Pristup javnosti)

ODS je obvezan rješenja i odluke FERK-a učiniti dostupnim svojim korisnicima distribucijskog sustava na jedan od sljedećih načina: objavom na svojoj internetskoj stranici, putem oglasa u visoko tiražnom dnevnom tisku i/ili drugim sredstvima javnog informiranja, prikladnim brošurama koje se bez naknade mogu podići u ovlaštenim uredima ODS-a i letcima uz račun.

Članak 42.

(Zahtjev za informacijama)

- (1) Bez obzira na to je li postupak u tijeku ili nije, strane u postupku moraju surađivati u pogledu bilo kojeg FERK-ovog zahtjeva za informacijama, kako bi FERK-u omogućili izvršavanje njegovih nadležnosti sukladno zakonu i pravilima i propisima FERK-a.
- (2) Odgovor na bilo koji FERK-ov zahtjev za informacijama dostavlja se FERK-u u roku od osam dana od dana primitka istog, osim ukoliko FERK u zahtjevu za informacijama ne odredi neki drugi razuman rok ovisno o konkretnim okolnostima.

**Članak 43.
(Nadgledanje)**

- (1) FERK može na vlastitu inicijativu ili kao odgovor na zahtjev izvršiti nadgledanje na koji način ODS primjenjuje odobrene tarifne stavove za korisnike distribucijskog sustava i može poduzeti mjere sukladno svojim nadležnostima kako bi ODS ispravio način na koji primjenjuje tarifne stavove za korisnike distribucijskog sustava .
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovog članka, ukoliko to ocijeni potrebnim, FERK može održati formalnu raspravu sukladno odredbama Poslovnika o radu FERK-a i Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi.

DIO ČETVRTI

POGLAVLJE I. PRIJELAZNE ODREDBE

**Članak 44.
(Neriješeni zahtjevi i postupci)**

Ukoliko je zahtjev za pokretanje tarifnog postupka podnesen prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, a tarifni postupak nije okončan do dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, nastavit će se po odredbama pravilnika koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva za pokretanje tarifnog postupka.

**Članak 45.
(Stavljanje izvan snage)**

Stupanjem na snagu ovog pravilnika stavlja se izvan snage Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke (Službene novine Federacije BiH, broj 37/13).

POGLAVLJE II. ZAVRŠNE ODREDBE

**Članak 46.
(Izmjena pravilnika)**

- (1) FERK ima pravo i obvezu ovaj Pravilnik mijenjati sukladno izmjenama i dopunama zakona.
- (2) FERK prati i analizira učinke primjene ovog Pravilnika u procesu razvitka tržišta

električne energije u Bosni i Hercegovini, te usklađuje njegove odredbe s promijenjenim okolnostima i stvarno dostignutim stupnjem razvoja tržišta električne energije.

- (3) Sukladno stavku (1) i stavku (2) ovog članka, FERK će uskladiti metodologiju iz ovog Pravilnika s promijenjenim okolnostima razvitka tržišta električne energije.

Članak 47.
(Tumačenje)

- (1) Tumačenje odredbi ovog Pravilnika daje FERK.
(2) Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se po istom postupku koji se primjenjuje za njegovo donošenje.

Članak 48.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNICA FERK-a
Đulizara Hadžimustafić

PRILOG

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE - FERK
MOSTAR

Sukladno odredbama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 66/13) i pravilima i propisima FERK-a, podnosimo:

**ZAHTJEV ZA POKRETANJE TARIFNOG POSTUPKA ZA
DJELATNOST DISTRIBUCIJE ELEKTRIČNE ENERGIJE**

a) OPĆI PODATCI PODNOSITELJA ZAHTJEVA		
Naziv (ime)		
Sjedište		
Adresa		
Matični broj		
Telefon /faks		
Elektronička adresa		
Odgovorna osoba	Ime	
	Prezime	
	Adresa	

b) PODATCI O ZATJEVANOM POTREBNOM PRIHODU DJELATNOSTI DISTRIBUCIJE			
Prijedlog datuma primjene predložene tarife			
Tablični pregled zahtijevanog potrebnog prihoda za djelatnost distribucije električne energije			
Zahtijevan potreban prihod			
Zahtijevan iznos za pokrivanje distribucijskih gubitaka			
Kategorije potrošnje	Planirane cijene korištenja distribucijske mreže uključujući gubitke električne energije u distribucijskoj mreži		
	[KM/kW]	[KM/kWh]	[KM/MM]
Kupci na 35 kV naponu			
Kupci na 10 kV naponu			
Kupci na 0,4 kV naponu-Kućanstva			
Kupci na 0,4 kV naponu-Ostala potrošnja			
Kupci na 0,4 kV naponu-Javna rasvjeta			

c) UTJECAJ PREDLOŽENE TARIFE NA KATEGORIJE I GRUPE POTROŠNJE

d) PRIJEDLOG TARIFNIH STAVOVA ZA KORISNIKE DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA (ukupna distribucijska mrežarina)
<p>Napomena:</p> <p>Prijedlog tarifnih stavova osim troškova: rada i održavanja, vođenja distribucijske mreže, razvitka distribucijske mreže, pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, održavanje priključka, održavanje, očitavanje i servisiranje i verifikacija mjernih uređaja, treba obuhvatiti troškove: prijenosne mreže, usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete jalove energije.</p>

Mjesto, datum

Pečat

Potpis ovlaštene osobe

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE – FERK
MOSTAR

Predmet: IZJAVA O TOČNOSTI DOSTAVLJENIH PODATAKA

Sukladno članku 34. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke za djelatnost distribucije električne energije, dajemo sljedeću izjavu:

Izjavljujemo pod punom kaznenom i materijalnom odgovornošću kako su svi podatci koje smo naveli u zahtjevu za pokretanje tarifnog postupka broj: _____ od _____, kao i u priložima zahtjevu istiniti i točni.

Naziv podnositelja zahtjeva	
Matični registracijski broj podnositelja zahtjeva	
Identifikacijski broj podnositelja zahtjeva	
Porezni broj podnositelja zahtjeva	
Ime i prezime, funkcija ovlaštene osobe	
Mjesto i datum	
Potpis	
Pečat	